

og for Udførselen, altsaa den er regnet med baade ved Indførselstolden og Udførselspræmien. Man kan naturligvis trække den fra begge Steder, og hvis saa Indførselstolden og Udførselspræmierne vare lige store, vilde det blive det samme Faelt; imidlertid er Indførselstolden jo lidt større, og derved kan det ærede Medlem faa nogen Net. Der kan være visse Poster, hvor Transitten kan komme til at gøre nogen Forandring paa mine Tal, fordi man isølge vor Toldlov faar samme Udførselsgodtgørelse, som man har givet i Indførselstold. Men det vil i hvert Fald kun blive rent forsvindende Summer, der kan blive Tale om. Saa siger det ærede Medlem med Hensyn til Spørgsmaalet om Eksportpræmier, grundede paa lignende Foranstaltninger, som jeg har nævnt, at det vilde være en daarlig Forretning at fordyre Smørret med 10 Ore, naar man samtidig fordyrede Raastofferne med 10½ Ore — han regnede det fint ud; men det kan dog være, at det ikke passer saa nøjagtigt med denne halve Ore. Jeg vil dog gøre det ærede Medlem opmærksomt paa, at der er andre Ting end Smør, man her maa regne med, man maa ogsaa regne med Flæsk, Kød og Ost, som ogsaa har Eksportpræmie, saa den halve Ore indvinder det ærede Medlem nok. Men det ærede Medlem vil have baade i Rose og i Sæf, kan jeg nok forstaa, og det er det, jeg netop ikke vil. Han vilde have, at en saadan Eksportpræmie skulde give mere end Tolden paa Raastoffet, og det vil jeg netop ikke, thi saa er det, vi faa den Indvending, at saa stabe vi Masseproduktion. Jeg har netop beregnet det saaledes, at det skulde gaa lige op, at Raastoffet skulde fordyres med ganske det samme som de forædlede Produkter. Men saa er der en Fordel alligevel. Det ærede Medlem siger: Oppe i Nordjylland sælge vi ikke Korn, og han hentydede til, at det rimeligvis var i mere uciviliserede Egne, hvor man ikke gjorde andet end sælge Korn, men ikke lavede forædlede Produkter. Jeg tror, at det er det samme alle Vegne; man har ogsaa fundet paa at købe Korn og Foderstoffer til Foderbrug andre Steder end i Nordjylland. Men en Ting gøre de ogsaa i Nordjylland ligesom vi andre. Vi avle noget selv foruden det, vi købe. Og selv om vi ikke tjene noget direkte med Eksportpræmie paa, hvad vi købe og forædle, er det en Selvfølge, at fordyre vi det forædlede Produkt, fordyre vi ogsaa det, vi selv have avlet, og det er nu en Gang det vigtigste for en Landmand at fordyre Prisen paa vore Produkter, hvad enten vi selv avle dem

eller indløbe Raastofferne og forædle dem. Det sidste er jo nærmest en Industri, men det, vi selv avle, fordyres jo samtidigt. Det er det, som Jordbrøllsen af Raastofferne i Forbindelse med en Eksportpræmie efter mit Princip vil føre til. Altsaa, naar det ærede Medlem siger, at han ikke tjener noget, naar han f. Eks. indfører russisk Korn eller Diæt-lager, er det jo ganske rigtigt, men avler han Koer, Hø eller Korn o. s. v., er det naturligt, at han tjener paa det, naar han faar mere for Smørret eller Raastoffet, hvis han sælger det som saadant, og det mener jeg er Hovedsagen. Det er netop den eneste forsvarlige Maade at indføre Eksportpræmier paa. Vi vilde derved netop ikke gøre Forholdene mere gunstige for Masseproduktionen. Det ærede Medlem sagde, at han vilde ogsaa lige Net. Ja, det kan nok være; han vilde gerne have Beskyttelsen noget længere ned. Det kan jo være rart nok at ville noget i saa Henseende, men en anden Ting er, hvad man kan. Og nu have de Herrer jo vist os, at de fra alle Sider erkende, at nogen Beskyttelse skulde vi beholde — og jeg synes for Resten ikke, det er saa ganske lidt, det er jo det eneste af, hvad vi have haft hidtil, vi beholde endnu. Men man kan sige, som jeg sagde før, at det, man har foreslaaet, peger i den rigtige Retning, men at det ikke er nok for os Landboere. Selvfølgelig ere vi glade ved, at Forslagene gaa i den Retning, men Maalet er jo dog ikke at vente, til vi en Gang i næste eller næst-næste Aarhundrede, om det overhovedet nogen Sinde sker, kunne saa Frihandel, men indtil det sker, maa man se at stabe lige Net for alle ad anden Vej, og jeg er vis paa, at det vil blive forlangt enstemmigt af alle, og da vil netop den Vej, jeg har foreslaaet, være fremkommelig, thi det hele, der vil ske for de andre Samfundsklasser, er, at de komme til at give nogle saa Dre mere for deres Smør, Flæsk o. s. v. end nu, ligesom vi nu maa give nogle saa Dre mere for de Sager, vi købe af dem.

Wulff: Jeg ønsker kun at gøre en kort Bemærkning til det ærede Medlem for Fredensborg (S. Hage). Det ærede Medlem drog ret hidsig til Felts mod mig og bebrejdede mig, at jeg, bortset fra Haandværket, skelnede mellem den lille og den store Industri. Der maa foreligge en Misforstaaelse fra det ærede Medlems Side. Jeg er nemlig ikke Skyld i denne Inddeling, den er fremkommen i Udvalgets Betænkning og fra forskellige ærede Medlemmer her i Salen, der have talt om, at man vilde Haandværket og den mindre Industri vel,